

NR. 4

JULEN 1969

1. ÅRG

ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME

☆ JULESTJERNEN ☆

2. Og da de så stjernen, ble de over all måte glade." Matt. 2,10.

I Matteusevangeliet 2. kap. får vi se vismenn komme langveis fra, fra hver sin kant av verden, og søkte etter kongen som var født. Det har alltid stått for meg i et underlig forklart lys dette at stjernetydere fra så forskjellige land i Asia, Afrika og Europa samtidig hadde sett stjernen, og så drog ut for å lete etter kongen. Det forteller om Guds ufattelige kjærlige plan med menneskene. Alle, alle skulle se! Han lot vismenn studere himmelvelvet, han lærte dem de tegn som varslet Frelserens komme, og lot dem forstå tegnene. Sannelig, Vår Gud har alltid en utvei! Og fordi mørket lå tungt og knugende over jorden, lot disse Gud-lærte vismenn seg lede av Stjernen. Så lenge de følger den, går alt godt. De møtes i det land som Herren viser dem. Men der tar de feil. De begynte å følge sin egen fornuft, og mente at en konge måtte fødes på et slott. Og så havnet de hos fienden, de som ville ødelegge Guds frelsesplan. Men Herren forlot dem ikke. Han lot skriften vise veg, og så var stjernen der igjen, og førte dem like til barnet som var født." Og da de så stjernen, ble de over all måte glade."

Det er så gledelig en visshet dette at det Herren vil ha frem, det skjer, uansett hvor store vanskelighetene er. Det var tunge, mørke tider som ruget over jorden, da Jesus ble født som et lite fattig barn i en stall. Men alt skjedde etter Guds plan, og stjernen lyste i mørket. Gud ville at de skulle komme fra alle slakter og tungemål. De skulle lete, og de skulle finne Frelseren. Han lot en stjerne lede dem. Det var tegnet de kjente og trodde på. Og fordi de trodde, fant de. De fikk se og tilbe Frelseren, den store glede som skulle vederfares alt folket.

Vi har også ved Guds ufattelige nåde fått høre evangeliet. I snart 1000 år har det glade budskap lydt i våre byer, bygder og grender. Og de som tror og tar i mot de er frelst. Men mørket ruger også i

dag tungt over verden, og nå er det vårt ansvar å bringe evangeliet videre ut, til de mørke hedningemakter, til våre egne, våre naboer, til vårt arme folk, som for en stor del ser ut til å ha tapt stjernen av syne. Stjernen er Guds ord, og ordet er Jesus Kristus. Får Han lyse opp i oss og for oss, vil vi også bli overlag glade, og lyset fra Hans åsyn vil stråle frem fra oss til alle vi møter. Måtte det bli så for oss i denne jul!

St. Aa. G.

OGSÅ KOM ORKANEN!

Mandag 22. sept. 1969, - ja, hvem husker ikke den, da både folk og hus holdt på å blåse av. Været tidligere i høst hadde vært nydelig, men den 22. satte det punktombestemt og ettertrykkelig. Værmeldingene lød bare på kuling, så folk la seg som vanlig på søndagskveld uten ekstrasfortøyninger på båtene. Det økte på fra S.V. ut over kvelden og natta, og var snart oppe i full storm. Kl. 6. mandagsmorgen ramla de første trean, og vinden økte kolosalt. I 1/2 7-tia var den oppe i full orkan, og mer til. Det hylte og peip noe aldeles forferdelig. Det var som et veritabelt symfoniorkester, hvor all verdens strykere og blåsere anstrengte sine instrumenter til det ytterste. Virkningen var da også mildest talt betydelig. Takstein, store greiner og bølgeblikksplater føyk i lufta og tjukke trær brakk som fyrstikker rett av på midten, eller blåste over ende. Så på det verste var det helt farlig å være ute. På gården Dyrstad gikk alle grantrærne, som har stått en mannsalder, over ende. Ei gran lå mot huset til Kristian Anensen og en tvers over veien. Taket på garasjen begynte også å gi etter. På Peder Pedersens nye hytte på Dyrstad blåste taket av, og både lys og telefon var vekke i 2 - 3 dager. Trær som har stått i kanskje 100 år, måtte over ende. Det store paretreet i hagen til German Gabrielsen, måtte gi opp, og takstein gikk der på de aller fleste husene på öya, fra ganske få, opp til et par hundre. Det var antagelig verst på Rosnes hvor det på Karl Karlsens, Håkon Karlsens og avdøde Selmer Knudsens bruk blåste over ende 60-70 trær, og blandt dem eiketær så store at en knapt kunne føyne rundt dem. Her gikk også takstein i hauge-

vis. Også på Gardis Pedersens bruk på Stölen gikk der en 20-25 trær, - Nå må det bemerkes at det ennå var lauv på trærne slik at vindfanget ble ekstra stort.

Ute på Ryvingen fyr var det litt av et skue. Himmel og hav stod i et eneste kok. På gårdsplassen ved fyret stod sjörokken så tett at vannet ikke greide å renne unna. Det var uråd å komme over ueen på sjöstövler, hvis en i det hele tatt turde våge seg ut. Og stedet ligger tross alt 30 m. over havet og ca. 150 m. fra havet, i vindretningen. Men så ble det også målt vindstyrke på ca. 45 m/sek. på stasjoner i nærheten. Og når en vet at orkan begynner på ca. 30, så kan en selv regne etter. - Flere som skulle kjöre på arbeid med bilen, kunne ikke komme fram, da mange trær hadde falt over veien. Skolebussen kom ikke, da sjåføren ikke turde kjöre over brua. Så skolebarna fikk en ekstra fridag.

Heldigvis gav orkanen seg nok så fort. Den dreide mer NV. lig hen på dagen og spakna. Men stormen 22. september 1969 vil nok gå over i historien som den verste i manns minne.

Det var i krigens tid

Under denne Hovedtittel vil vi i tia framover bringe noen artikler om begivenheter her hjemme i krigstia. Vi har notert ned noen episoder som vi tror vil interessere og som enten vi eller folk som var med på det, vil skrive litt om i tia som kommer I dette nr. bringer vi den første artikkel: Et juleminne, av Andreas Dyrstad.

SP
Hö:
Som
av s
okto
mild
nedk
godt
heie
base
for
I år
på l
blås
rm s
Stor
et h
Den
fra
bare
land
å se
fruk
stod
den
fruk
sjör
Alf
fred
bare
Georg
vidt
gere
en ak
i fie
var a
dde e
hadde
stort
men c
som s
i trö
navn
og dö

SKJERNØYPOSTEN

Redaktør: Sigurd Ålvik.

I redaksjonen:
Håkon Karlsen og
Georg Walvick.

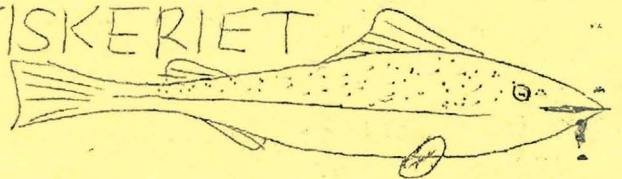
Adr. 4515 Skjernøysund.
Postgirokonto 4 25 36

Kontakt i U.S.A.
Frk. Theo. Pedersen
adr. 5000 Fieldston Rd.
N.Y. 10471 N.Y.

Abonnementspris pr. år, Kr. 5,-
U.S.A. \$ 1,00

Når siste storm så er redet av og hjemmets kyster jeg skimter. Jeg ser i solglans et annet hav, av glar som funkler og glimter. Jeg skuer portenes perlerader, jeg hører englens myriader. Som hilser meg velkommen hjem.

FISKERIET

Ja så er høsten kommet, både på sjø og land. Like før hummerfiske var det et blaff med makrell. Det varte en ukes tid, og snurpebåtene fra öya fikk 2-3 opp til 5 tonn makrell hver. Det var mest små, med noe fin höstmakrell i blant, så det var jo litt av en overaskelse. Men så kom stormen, og dermed forsvant makrellen for i år. Snurperne har vel ca. 10 tonn hver i gjennomsnitt, men de som rigler har fått lite og ingenting. - Hummerfisket tok til 1. okt. kl. 8 om morgenen. Det blåste sterk kuling av N.V. med tung sjø, men alle fikk teinene ut, men ikke på de ytterste grunder og de mest utsatte steder under land. Deltagelsen var ikke så stor som for noen år siden, men det er en masse teiner i sjøen utenfor her ennå.

De som fisker med flest teiner er nok Arne og Paul Kristiansen, Farestad og Sverre og Herman Syvertsen i Kniben, som har mellom 260 og 300 teiner hver. Ellers er det flere som har fra 100 til vel 200 teiner på en- og to manns båter, og de eldste fra 20 til 60 teiner. Onger og kjerringer har 8-10 teiner pr. båt, så alle er med.

Første trekket var det fint vær, nordlig bris og stille på sjøen. Men hummeren møtte heller dårlig fram, ca. 1/3 hummer pr. teine i gjennomsnitt, noen litt bedre og andre litt mindre. - Og det er dårlig sammenlignet med for bare noen få år siden da 3/4 hummer pr.

HÖSTEN 1969

Hösten i år har vært enestående. Sommervær til langt over midten av september, og nå i slutten av oktober, er det fremdeles meget mildt, men det har vært en del nedbör i det siste. Dette kommer godt med, ihvertfall i Åseralsheiene, for der er lite vann i basengene, så det er stor fare for strömrasjonering i vinter. - I år har vi ikke hatt höstfarge på løvvet. Mandag 22. sept. blåste det opp til en mektig storm som gjorde mye ödeleggelse. Stormens herjinger her ute, blir et helt kapittel for seg selv. Den dagen skiftet alt som grodde fra grönt til brunt. Og ikke bare her, men langt innover i landet. Et forferdelig trist syn å se. I år var det også et godt fruktår. Eple- og plommetrærne stod nedtyngt av sin gröde, men den dagen gikk alt i bakken. All frukt smakte salt på grunn av sjörökket.

Alf A. Dyrstad døde fredfullt fredag 19 sept. om morgenen, bare 6 dager etter Vigdis og Georgs bryllup. Döden kom for så vidt ikke uventet, da han i lengere tid hadde gått syk. Alf var en aktiv og strevsom mann, både i fiskerbåten og i heimen. Han var alltid i strålende humör, hadde en god sans for humor og hadde mange venner. Savnet er stort, særlig for hans familie, men også for oss andre herute som stod ham så nær. Alf fikk dö i tröen på sin frelser, og dette navn vet vi holder, både i liv og död.

var alminnelig. Men alt går opp og ned i havet, også hummerbestanden. Men i år ser det ut til at det er noe mer småhummer og det synes som at den som er stor nok også er jævnt småfalle. Så kanskje det er en ny årgang og at de gode gamle dager kommer igjen om ikke så lenge. De beste har fisket ca. 2 hummer pr. teine og vel så det, i gjennomsnitt, men flere har langt mindre og det ser ut som det er dårligst på Vesterøya.

Noen få enkeltresultater: l. trekk Sverre og Hermann 91, Paul og Arne Martin, 107, Tonning Gundersen 20, Åmot og Johan 32, John Bø og Edvard Gundersen 47, Karl og Håkon Karlsen 64, Erling Jensen 17, På Vesterøya 62 på Kristian og Sverre Dyrstad og omtrent det samme på Georg Dyrstad.

Vi har også flere som arbeider i byen og som slutter kl. 4 e.m. Da er det å bile rett hjem og på hve i hummerbåten. De klarer da å trekke 20-30 teiner før det blir mørkt og noen hummer blir det da på dem også. Eilif Christensen Valvik, som jobber på Støperiet, er vel en av de beste i den klassen og har fått 46 hummer. Det må nevnes at Sigvald Berge, som er postmann her på øya, har fått over 100 hummer i 40 teiner.

Med en pris på vel kr. 30 pr. kg. blir det da litt penger av det likevel. - Været har vært (med untagelse av den dagen vi la ut) hely enestående, de 3 første ukene. Siden den tid har det vært mye storm og kuling, og vanskelig å fiske som en ville.

Vi har fått en gryende friidrettsstjerne i Rosnes-jenta Katha Jacobsen. Hun har deltatt i Mandal- og Halse Idrettslag siste sesong hvor hun gjorde en lovende entré. Hun tok flere premier, og ble også klubbmester i sin klasse. Vi ønsker henne lykke til videre.

Arbeidet i foreningen er blitt holdt ved like. Virksomheten i kapellet ble startet opp etter sommeren med kosekveld lørdag 6. sept. Så har vi hatt kosekvelder og festsamvær annenhver lørdag framover. Lørdag 18. okt. hadde vi vår tradisjonelle krabbefest som var ekstra godt besøkt, blandt annet var det et stort kor fra Vigeland på besøk, og Odd Oterholt talte. Før var det alltid hummer som ble servert, men de senere år har vi gått over til krabbe, grunnet den dårlige hummerbestanden. Lørdag 1. nov. var det fest for eldre, som vi også har pleidd å hatt de siste årene. Ellers har det vært mange utlodninger, barneforening, kvinneforeninger, helselag o.s.v. Så har vi hatt besøk av mange tilreisende predikanter, fra forskjellige misjonsgreiner. Gode forkynnere har det vært. Juletreffesten blir søndag 28. des kl. 19.00 og barnefesten mandag 29. Barnefesten blir som før, for øyas folk, men billett-salget for ungdomsfesten opphører i år. Billett blir løst ved inngangen.

Ja så er det høst og avlingene er for det meste kommet i hus. Det er også høst i Guds rikes arbeide. En må arbeide for å samle avlingen inn til Jesus før vinteren kommer og ødelegger alt sammen. Det er Jesus som er høstens Herre, og han vil bruke oss alle til sine arbeidere til å samle avlingene inn til Ham. Det er bare om vi er villige til å ta fatt på arbeidet når han kaller oss. Vår bønn er at alle må svare ja til Jesus, ja for hele livet.

fortsettes side 8.

bli
vann
og r
Nå,
hjel
reds
kene
en i
øye
slår
oppf
fra
som
verd

ved
vind
ifør
mine
to f
skim
annen
ke f
net,
net,
så l

av in
somh
törr
over
trekk
den a
da s
alt g
volda
sider
med e
og s
för
ut i
hard
drev

fors
krati
med r
stang
röd n
og s
Inger
sikti
sten
fare
den s
forsv
hende

FRA AMERIKA

PÅ ÖRRET FISKE I CATSKILL

Jeg har i all min tid likt å fiske, og da fiskeri ikke skulle bli mitt yrke, har jeg drevet det som sport, både sjøfiske og ferskvannsfiske. I de senere år har jeg gått helt over til ferskvannsfiske og örretfiske i særdeleshet.

Nå, hva er så "sportfiskeri"? Sportfiske er kunsten å fange fisk ved hjelp av stang, snøre og krok og ved siden av disse mer taktiske redskaper har vi den følelsesmessige siden av saken, alle de inntrykene fiskeren samler. Han registrerer den stadig skiftende stemningen i elv og vann og samspillet mellom alt liv i omgivelsene. Hans øye oppfatter, i brøkdelen av et sekund, glimtet av en örret som slår etter flua i det skummende stryket. Hans øre er innstilt på å oppfange det dempede skavlet av et varsomt vak, selv gjennom brusset fra en stri elvestrøm. Han kan ikke stille seg likegyldig til det som skjer omkring ham. Han føler at han har sin plass i den lille verden av natur som omgir ham, og han kaller seg fisker.

Der er tidlig lørdags morgen, klokka er 6. Jeg står på tunet ved hytta vår i Catskill. Junisola flommer over landskapet, det er vindstille og ikke en sky å se på himmelen. Alt er så stille. Jeg ifører meg mine vadestøvler, tar fiskeredskaper og kjører til en av mine favoritte fiskeplasser i Schoarie-elva. Ved ankomsten SER jeg to fiskere som allerede er på plass. Langt nede i elva kan jeg så vidt skimte en fisker i rød skjorte og omkring hundre meter ovenfor er en annen som fisker törfluer med elegante kast. Noen frikast for å tørke flua og så legger han den varsomt ned hvor den flyter høyt på vannet. Der er ett, to og tre kast, så plutselig ser jeg et plask i vannet, det skriker i snella og kampen er i full gang, men ble ikke av så lang varighet, for snart hviler en pen regnbueörret i håven.

For fluefiskeren har regnbueörreten mye å gi. Den lever som regel av insekter, tar flua med god appetitt, og hogger den i seg med voldsomhet som man knapt nok finner hos noen annen fisk. Jeg velger en törflue fra flueboksen, knytter den på fortømmen og kaster varsomt over hölen, men ingenting hender. Etter en stund blir jeg utålmodig, trekker flua inn, klipper den av og knytter på en mer lubben flue. På den andre siden av hölen ligger en gammel vasstrukken rot, der må da sikkert ligge en pen örret under denne. Det er et langt kast, men alt går bra og flua daler forsiktig ned like ved rota. Der ble et voldsomt plask og en virvel i vannet der hvor flua lå for et øyeblikk siden. Jeg gir et raskt tilslag for å feste kroken som blir besvart med en veritabel eksplosjon i det fisken protesterer med et sprang og stangspissen står i en dirrende bue. Fisken drog ut 30 meter snøre før jeg fikk bremsset på den ville farten og plutselig hoppet den midt ut i elva, den gjorde ennu to eller tre veldige sprang og kjempet hardt mot strømmen og mot bremsa på snella før den var utkjørt og drev med strømmen inn mot stranda nedenfor meg og dernest i håven.

Fiskeren i den røde skjorta er kommet litt nærmere, den andre forsvant bak örrekrattet der hvor elva bøier inn til venstre. Gjennom krattet av or og björk på den andre siden av elva kommer en smågutt med meitestanga, en kort björkekjepp som han selv har skåret. Fra stangtoppen henger en bit nylonsnøre, med en krok agnet med en liten rød mark. Uendelig varsomt smyger han seg helt ut på kanten av elva, og slipper forsiktig marken ned i en liten klar höl med grusbunn. Ingenting hender. Uten å miste tolmodigheten, løfter han marken forsiktig og lar den gå ned en annen plass i kulpen like bak en stor sten. Nå kommer nappet, en mørkebrun knapt seks tommer lang fisk farer i bue gjennom luften og havner i krattet bak gutten. Han finner den straks, og kroken løsnes av et par ivrige guttenever. Fisken forsvinner ned i bukselomma. En ny mark trees på kroken av vante hender, og den vesle gutten smyger seg videre til neste lovende kulp.

Mannen i den røde skjorta er nu kommet helt opp til hølen hvor jeg fisker." Hallo mr. Jacobsen ", roper han, og til min store forbau- selse er det en gammel kjenning fra elva. Det er dr. Bormann som er kirurgisk lege fra Philadelphia, og som i mange år har kommet opp her til Catskill for å fiske i ferien. Det var et hyggelig gjensyn og vi setter oss på en sten ved elvekanten, trekker fram hver vår termos, og over en kopp rykende kaffe sitter vi og prater om felles kjente, om tørrfluer, våt fluer, bucktails, nymfer og örret. Slike ting som maling og blindtarmer skjenkes ikke en tanke, vi er avkoblet.

Vi bestemmer oss til å fiske sammen resten av dagen og forsøker hølen hvor vi er. Etter en halv times uproduktiv fising, pakker vi våre redskaper i bilen og kjører noen kilometer ned langs elven til en annen fiskeplass. Vi parkerer ved veikanten og fra her kan vi se elva glitre i ettermiddagssolen. Vi blir oppmerksomme på masse svaler som flyr langs vannflaten som sorte streker. "De er ikke der for å gurgle halsen", sier dokteren med et lunt smil og legger i vei mot elva med raske skritt mens han knytter en tørrflue på fortømmen.- Da vi når fram til elva, blir vi vitne til et av naturens vidunderlige fenomener, døgnflueklekking. Luften blir full av døgnfluer, ti-tusner av dem. Det er Cahill som klekker og jeg roter i flueboksen etter en kunstig Cahill, knytter den på tømmen og begynner å kaste. Flere nymfer kommer drivende med strømmen etter at de har sluppet sitt tak på bunnen. En nymfe kunne klekkes og drive en halv meter nedover vannflaten mens den venter på at vingene skulle tørke, så var örret- en der og etter to sekunder som vinget insekt møtte den slutten i gapet på en sulten örret. Vakringen spredte seg ut over hele vannet, og depmede slurp av vakende fisk hörtes. Svalene hadde alle tiders jaktmark og jakten på nyklekkede døgnfluer var nå i full gang, både i vannet og i luften. Endelig sank sola bak åsen i vest, og klekkingen ebbet ut. De døgnfluer som hadde overlevd jakten hadde funnet skjul i trærne. Hölen falt til ro, og to begeistrede fiskere stor og så på hverandre med et stort smil og 7 pene örreter i hver korg.

Bare synet av en døgnflueklekking er i seg selv en opplevelse, og nettop kampen med denne fisken er blitt en sportsfiskers dröm. All respekt for sjöfiskerens storsei og makrell som sportfisk- örretens mystiske dragning eier de ikke, og ingen annen fisk eier som den evnen til å lokke å dra sportsfiskere av alle kategorier. Hva er det da som gjør örreten så attraktiv? Mange har vel vanskelig for å gi noe klart svar på dette spørsmålet. Men noen egenskaper som bidrar til å gjøre örreten til sportsfiskernes favoritt kan lett trekkes fram. Den er en sterk og kampglad fisk, som kan levere en voldsom fight innen den endelig kan landes. Nettop dette at örreten selger seg så dyrt gjør at man under kampen lett inbillen seg at fisken er mye større en den viser seg å være når den omsider ligger i håven. At det er vanskelig å lokke den virkelig store örreten på kroken er en annen ingrediens som gjør sitt til å vekke fiskerens interesse og til slutt må også örretens kvalitet som mat nevnes. Også her over- går den etter gjengs oppfattning det beste som kan skaffes av fisk.

Men skal vi prøve å sammenligne fiskefangsten mellom en sjöfisker og en ferskvannsfisker, da må nok som oftest ferskvannsfiskeren bite i gresset. For jeg husker mange ganger når jeg ved kveldstid rusler hjemover etter en lang dag i elva at jeg i sannhet kan si med den gamle velkjente Rosnesfisker og humorist, da han en gang for mange år siden stod på Vengelsholmen, skuet utover fjorden og observerte at: Mens mange går lastet til randen, kan vi ikke få til panden.

Christoffer Jacobsen

D

Det på i M ikke Ryvi bren para vann hört ving kvin hann fyr, og d Denn Sand disi vig en. I var havn spur svart ved hört Da je sener inne ingen dagen er i Jeg l svært velte kurser Joh n funne på der lande masse en var var si liten gjente hver e til en det va mannen Me som på de tys fra en med en sia og sør av inn på ble de

DET VAR I KRIGENS TID (1)

ET JULEMINNE

Det var julaftens morgen for 27 år siden. Den annen verdenskrig raste på det verste. Ubåtkrigen var på sitt høyeste i Atlanterhavet og også i Nordsjøen forekom torpedering i beskjedent grad, da det jo nesten ikke fantes skip å se her. Men som nevnt, julaftens morgen 1942 på Ryvingen fyr. Vi hadde ikke stått opp da det gjaldt å spare på alt som brendsel, tobakk og belysning ikke minst, for vi hadde jo lampe, og parafin var ytterst sparsomt rasjonert.

Vi hørte da i 8-tiden et sterkt tungt drønn omtrent som en undervannseksplisjon, men vi festet oss ikke serlig ved det, da det nesten hørte til dagens orden med eksplisjoner og smell av ulik styrke. Ryvingen var den gang familiestasjon, d.v.s. stasjon hvor det også bodde kvinner og barn. Betjeningen dengang bestod av fyrmester Sverre Johannessen, assistent Olav Dannevig, som nå er fyrmester på Hombersund fyr, og undertegnede. Med kvinner og barn var vi 15 personer her ute og dessuten var her en guvernante hver vinter som underviste barna. Denne vinteren var det ei som het Åse- Helene Steinsholdt og var fra Sandefjord. - Været denne julaften formiddag var laber s.v. vind med disig luft og svak sjö. Men på formiddagen gikk Johannessen og Dannevig en tur i land til Valvig, og jeg var da alene igjen av betjeningen. Litt før middag gikk jeg en tur ned til havna, og akkurat da jeg var der nede, kom gamle kaptein Törres Danielsen fra Mandal inn i havna med en del kasser som han ville sette i land på brygga. Jeg spurte ham hva det var i kassene, og hvor han hadde funnet dem. Han svarte at de var fulle av kjøttbokser, og at han hadde funnet dem ved Steinsboene, og at der var flere som lå og dreiv. Da jeg hadde hørt dette, hoppet jeg i min båt, og satte kursen for Steinsboene. Da jeg kom fram dertil fant jeg fem kasser som lå og dreiv og som senere viste seg å inneholde 60 bokser fint dansk kjøtt, og hver boks inneholdt 1 kg. Det skulle bli 300 kg. av beste sort kjøtt i rasjoneringsens hardeste dager. Jeg satte da kursen hjemover, vel fornøyd med dagens fangst, men da jeg kom til Slettingen møtte jeg drivende kasser i massevis. De lå i rekker og rad så langt øyet kunne se utover. Jeg lastet da båten med kasser, men det var vanskelig for de var svært tunge å få opp av sjöen, og mange gikk i stykker da jeg skulle velte dem over båtripa. Men til slutt hadde jeg fått nok, og satte kursen for Ryvinghavna. Da jeg kom inn der og hadde fått losset, kom Johannessen og Dannevig fra land. Da de hadde hørt hvor kassene var funnet, forsvant de i hver sin båt ut sør av Slettingen. Dette var jo på den mørkeste tid av året, og da mørket begynte å senke seg over landet og bergingen måtte innstilles hadde vi tilsammen funnet en masse kasser som ble stablet opp i havna på Ryvingen. I løpet av dagen var også Rolf og Alf Valvig kommet med i bergingen, og da dagen var slutt hadde de også funnet en hel del kasser. Desverre fikk de liten glede av alle boksene, for de tok med alt de hadde funnet og gjemte fangsten i urene i Bogstuvåga. Om natten ble alt stjålet, hver eneste boks de hadde funnet. Mistanken gikk og går fremdeles til en bestemt retning, men der var ingenting å gjøre med saken, da det var drivgods som var funnet, og som ikke var rapportert til lensmannen som det skal gjøres.

Men hvor kom så alle disse bokser fra? Jo det var en tysk konvoi som passerte Ryvingen på vei fra Danmark til Narvik med proviant til de tyske styrker i Norge. Smellet som vi hadde hørt om morgenen, var fra en engelsk undervannsbåt som hadde klart å komme på skuddhold med en torpedo. Men båten sank ikke, der ble to veldige hull i skutesia og det var der kassene ramlet ut. Båten lå og dreiv en tid like sør av Kråka, men så kom to taugbåter fra Kr.sand og bukserte dem inn på Risörbank hvor den ankret opp og ble liggende to-tre dager. Den ble derfra tauget til Kr.sand hvor den ble reparert. Mens den lå på

banken ramlet der ut kasser av båten, og som foran nevnt var ikke kassene særlig sterke, så de gikk mest i stykker og boksene sank til bunns. Som kjent er det ikke særlig dypt på Risørbank og oppfinnsomme folk fant da ut at de kunne ta boksene opp ved å senke ned en magnet. Dette ble da også gjort av mange, bl.a. av Berner og Georg Berge, som fikk opp en del på denne måten, men noen særlig storfangst kunne det jo ikke bli. Men de hadde sikkert mange gode middager i de kommende år, for krigen ble jo langvarig og rasjoneringen ble strengere ettersom tiden gikk.

Men hvor ble det så av alle disse kjøttbokser som var funnet? Jo mesteparten ble levert. Vi måtte rapportere funnet for vi turde ikke annet, da det var farlig å beholde noe av den tyske verkmakts eiendom. Og jeg er glad for att vi gjorde det, for tyskerne var ikke å spøke med. Noen få dager etter at vi hadde funnet kassene kom den tyske sjeefen på Høgevar den ut til oss og skulle ha kasser, da de fra Høgevar den hadde sett en båt med vindskjermer hadde vært ute å funnet kasser. Men akkurat dagen før hadde politiet i Mandal vært ute og hentet det vi hadde rapportert, så vi kunne bare vifte tyskeren under nesa med kviteringen for at alt vi hadde rapportert var levert. Da han så kvitteringen slo han helene sammen, hilste og forsvant, og vi hørte aldri mer om kassene fra den kant. Men hvor ble det så av det som ikke ble levert? Ja, for selvfølgelig leverte vi ikke alt. Vi beholdt jo endel som hjalp oss og mange andre med problemet: Hva skal vi ha til middag gjennom flere harde krigsår. Noen dager over nyttår, den 4. januar 1943 kom der 14 tyskere til Ryvingen fyr, og innstallerte seg på loftet i assistentboligen. Men som Kipling sier: Det er en annen historie.

Andreas Dyrstad.

Ungdomsfor. forts. fra s. 4.

Da vil han lede oss fram, da vil han hjelpe oss til å ha blikket oppadvent mot himmelen. Verden har så lite å by oss. Det er så mye vondt, bitterhet, fiendskap og løsløshet. Hos Jesus er ingen av disse tingene. Jesus lærer oss å elske hverandre, og der er det fred til evig tid. Å hvor godt det er å være hos ham.

Så går eg til arbeid da med mot i barmen.

Av Gud skal eg visdom få og kraft i armen.

Og kan eg så alt det små med truskap gjera,

Så skal eg det store få til Herrens æra.

Skjernøyfolk se her.

Vi som steller med Skjernøyposten ville være meget takknemmelige hvis dere på Øya kunne merke postkassene bedre. Mange er flinke og har navn eller bokstaver på men det er en del som ikke har navn på postkassene. Da vi, for å holde balanse i regnskapet, går

rundt og legger Skjernøyposten i kassene her på Øya, er det mest umulig for oss å treffe med avisen til riktig abonnent.

Og så en ting til. Da det viser seg at noen, voksne eller barn, slukker av lyset på de lyspunktene som Skjernøys Vel har satt opp, og så glemmer å slå dem på igjen om kvelden, har vi fått henvendelse fra Skjernøys Vel om at lysene på de nye lysstolpene ikke skal slukkes om dagen, men brenne hele døgnet.

Nok et dødsfall har inntruffet på Øya. Den 12. nov. sovnet Arne Jenssen stille og fredfullt inn. Han hadde fått hjemlov etter et langt og vondt sykeleie. Men han fikk være hjemme og ha sine kjære rundt seg helt til det siste. Han visste hva han gikk til, og var beredt, på alle måter.

Han arbeidet som bygnings-snekker i mange år, og vil bli savnet av arbeidskamerater, venner og naboer.

Vi lyser fred over hans minne.

STJERNØENS VEL

Etter henstilling fra han som er intinativtager til dannelse av Stjernøens Vel er jeg blitt bedt om å skrive litt i "Skjernøyposten" om foreningen fra den ble startet. Han trodde at det ville være av stor interesse for befolkningen på Öya, og kanskje enda mer for utflytterne. Her er en kort historie, særlig fra den første tid.

Foreningen Stjernøens Vel ble dannet under et møte i kapellet 2. mai 1926, der fabrikkeier Th. O. Berge holdt et lærerrikt og interessant foredrag om kommunikasjonsforbindelser både til og fra Öya både før og nå. Han trodde vi ikke riktig hadde fulgt med tiden sammenlignet med andre steder i vårt land. Men han mente at man burde gjøre et forsök på å bedre forholdene.

Han foreslo at der skulle velges et styre bestående av en person fra hver gård, derav minst to kvinner. Valgt ble Petter A. Farestad, nedre Farestad, Eugen Walvik, Valvik, frk. Petrea Pedersen, ytre Farestad, fru Jenny Jacobsen, Rosnes, Knut Olsen, Stjernesynd, og Edvard Pedersen, Berge. Styret valgte Petter A. Farestad til formann.

Foranledningen til dannelsen av Stjernøens Vel var de meget sløtte kommunikasjonsforhold. Styret tok straks opp arbeidet med bedring av forholdene, og det lyktes hurtig å få daglig posttilgang med ombæring 3 ganger ukentlig. - For å få daglig ruteforbindelse med Mandal, ble det opptatt forhandlinger med rutebilselskapet Mandal Tregde, og med herredsstyret om bidrag til ferjeforbindelse Bergstö-Omland. Herred og fylket bevilget hvert år kr. 200,- årlig. Av Innsamlede penger ble Bergstö brygge gjort tjenlig til båtplass. Poståpner Sigvald Berge overtok personbefordringen til og fra Omland i forbindelse med henting og sending av posten.

Under krigsårene måtte bilruten Mandal-Omland opphøre, og samtidig ble posttilgangen innskrenket til tre ganger ukentlig med ombæring. Ruteforbindelsen med Mandal ble i denne til opprettholdt med skøyte fra Farestad hver torsdag og lørdag. Det var til god hjelp, men langt fra tilfredsstillende. - Da post og kommunikasjonsforholdene under krigen var blitt ytterst mangelfulle, ble Eugen Walvik, Mauritz Jenssen og Th. O. Berge enige om å innkalle en fra hver gård til en samtale om hva der kunne gjøres for hurtigst å fremme en bedring. Henvendelsene ble gjort til Toralf Christensen, frk. Gudrun Syvertsen, fru Severine Pettersen og Alf Abrahamsen. Mötet ble holdt i Bergsdal hos Th. O. Berge 26. okt. 1943. Samtlige ovennevnte møtte, unntatt Alf Abrahamsen som var forhindret. I hans sted møtte fru Dora Anensen. Der var enighet om at ovennevnte 7 personer skulle konstituere seg som et arbeidsutvalg som inntil foreningen Stjernøens Vel igjen kan foreta valg til styre, fungerer som organ til å ivareta Stjernøyas interesser.

Da foreningen igjen kunne foreta valg, hadde dette følgende utfall: Eugen Walvik, formann. Th. O. Berge, varaformann, Mauritz Jenssen, kasserer. Lærer Georg Berge, sekretær. Sistnevnte som representant for gården Berge, når fabrikkeier Th. O. Berge som ikke er fast bosatt her, er fraværende.

Th. O. Berge overleverte utvalget kr. 1500,- Herav skulle kr. 100,- til minne om hans foreldre Severine og Reinhart O Berge danne grunnstammen til et Stjernøens Vel's stigende fond. Kr. 500,- ble stillet til utvalgets disposisjon og kunne bl.a. benyttes til bevertning på de 4 styremöter som skulle holdes hvert år.

Da "Skjernøyposten" ikke enda har oppnådd å få så stort format, og kommer ut bare 4 ganger i året, har jeg snakket med folk i redaksjonen før jeg skrev denne artikkel. De var takknemmelige for å få artikkelen, men ba om at den ikke måtte bli for lang på grunn av at de også måtte ha rom til annet stoff. Så jeg har måttet innskrenke meg til å ta med fra foreningen ble stiftet, og en tid utover.

Der er ført nøyaktig møte- og styreprotokoll samt regnskap til dags dato. F.t. er Reimert Berge formann. Han, som de øvrige medlemmer, har vist stor interesse. Jeg skulle ønske å kunne gå mer i detaljer om det som er gjort gjennom årene. Men plassen tillater det ikke denne gang.

Skulle det være ønskelig, kunne jeg muligens siden en gang skrive mer i detaljer om det som er utført. Men det vil jeg si til slutt at Stjernøens Vel stadig har et våkent øye, og arbeider med det som kan være fremgang for øya, og i mange tilfelle har det lykkes stort. Jeg har benyttet navnet Stjernøens Vel som den ble kalt da den ble stiftet, men i dag er det visstnok forandret til Skjernøyas Vel.

SMÅNYTT FRA ØYA

G. B.

Søndag 26. okt. hadde Skjernøyas Vel innbudt alle på øya som var over 65 år på biltur. Vi var 18 stk. medregnet sjåførene, da vi startet kl. 10 om formiddagen i 4 privatbiler. - Turen gikk først til Lyngdal, til gudstjeneste i kirken der, og etterpå deilig middag på Lyngdal Jordbruksskole. Etter middagen ble vi vist rundt på gårdsbruket, i fjøset hvor det stod 20 kuer i båsen, og ellers i grisehus, hønsehus og i gartheriet, for ikke å forglemme den store festsalen. Etter omvisningen ble det servert kaffe og kaker, og i 4-tia tok vi på hjemvei. Turen gikk da om Spangreid og Åvik til Vigeland og så hjem. Tror alle likte dette tiltaket og vi håper turen kan bli årviss og at mange flere vil bli med neste gang.

Bryllup ble feiret på Solborg hotel, Mandal, lørdag den 18. okt. av Arny Kristiansen (datter av Karen og Johan Kristiansen, Y. Farestad) og Leif Laudal. Vielsen foregikk i Skjernøy kapel, som for anledningen var festlig pyntet. Det er den første brudevielsen der siden Kari og Olav Pedersen giftet seg 1 1960. Vi synes det er veldig hyggelig at folk fra øya vil la en slik stor og høytidelig begivenhet foregå på sitt hjemsted, og vi håper at flere unge også i framtida vil la seg vie i Skjernøy kapel.

Brudeparet vil bosette seg i hans barndomshjem i Laudal. Vi gratulerer hjerteligst, og ønsker dem alt godt i framtida. Det er blitt foretatt asfalteringsarbeide på Skjernøyveien i høst.

Så nå er hele strekkningen fra Skjernøybrua til Ytre Farestad astfaltert, samt bakken ned fra brua på fastlandssida. Takket være Per Dyrstad er også stykket fra hovedveien til kapellet blitt astfaltert. På Vegne av ungdomsforreningen vil vi takke hjertelig for gavmildheten.

Nå er Almas hus på Rosnes solgt. Først ble alt innbo solgt ut til interesserte og så ble huset avertert til salgs. Det er nå blitt kjøpt av fam. Vågsvoll på Nattholmen fyr. Det er fastboende folk som trengs på Rosnes og vi er glad for at de har fått stedet.

Det bygges på vår øy. Per Fasseland (sønn til Tønnes og Agnes Fasseland) holder på å bygge nytt hus i "Kirkebygda", ved siden av Bernt Torry Skeie. Huset er allerede under tak. Også på Berge bygges det. I nærheten av den første tiltenkte kapeltomta blir det ført opp et hus. Det er slektninger til Edgar og Olga Berge som bygger der. Murene er her kommet opp.

Så setter vi da sluttstrek for i år og ønsker vel møtt i 1970. Skjernøyposten vil med dette få ønske alle sine lesere, nær og fjern, en riktig god jul og et godt nytt-år.
